

การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบลกะลุวอ อ.เมือง จ.นราธิวาส

The Public Political Participation in Kaluwo Subdistrict Administrative
Organization Mueang Narathiwat District, Narathiwat Province

เป็ยนนารัต คึกแสนพ่าย¹ และ วัลลภ รัฐฉัตรานนท์²

Biannat Sueksaenphai¹ and Wanlop Rathachatronon²

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Thailand

E-mail: Biannat.su@ku.th, fsocwll@ku.ac.th

Received 19-01-2023; Revised 12-02-2023; Accepted 20-02-2023

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในด้านกิจกรรมการออกเสียงเลือกตั้งมากที่สุด ด้านกิจกรรมการพูดคุยปรึกษาเรื่องการเมืองรองลงมา และน้อยที่สุดคือ ด้านกิจกรรมการจัดตั้งและเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ทางการเมือง และเมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน พบว่า ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และการรับรู้สถานการณ์ทางการเมือง มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง ในขณะที่ เพศ อายุ ศาสนา และอาชีพ ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง จากข้อมูลสรุปว่าประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวมีระดับการรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับสูง ทั้งในเรื่องข้อมูลข่าวสารทางการเมือง สถานการณ์การเลือกตั้ง เครือข่ายชุมชนทางการเมือง และนโยบายและผลงานในพื้นที่ แต่ประชาชนในพื้นที่ยึดติดกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองในแบบที่เรียบง่าย เช่น การไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง การพูดคุยปรึกษาเรื่องการเมือง แต่ยังไม่มีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นที่มีความซับซ้อน เช่น การเรียกร้องประเด็นสาธารณะ การจัดตั้งเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเมือง เป็นต้น ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยรวมอยู่ในระดับกลาง

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมทางการเมือง; กะลุวอ; นราธิวาส

Abstract

This paper aims to study public political participation in Kaluwo Subdistrict Administrative Organization Mueang Narathiwat District, Narathiwat Province, had found that overall the Public Political Participation level is average. When classified, the representative sample had participated in elections the most. Following by political conversational activity. The least is organizing and being a part of a political group. Moreover, the research found the factors that affect public political participation which are levels of education, income, and political awareness. While genders, ages, beliefs, and occupations are not affected. The data showed that people in this area have a level of political awareness in a high degree, which involves political information, election situation, political communion network, policy, and political performance. However, people still cling to simple public political participation such as going to vote, having political conversations, and consulting. Yet, in complex matters, like public issues demonstrating and organizing, and being a part of political groups, people are not participating much. As a result, the level of public political participation is on average.

Keywords: Public Political Participation; Kalowo; Narathiwat

บทนำ

การก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงการปกครองของประเทศไทย จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาสู่ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน นับตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2475 หากนับเวลามาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลามากกว่า 90 ปี ระยะเวลาดังกล่าวได้หล่อหลอมวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีต่าง ๆ ของไทยเข้าด้วยกัน กับรูปแบบการปกครอง รวมทั้งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รูปแบบการปกครองก็ได้มีการพัฒนาและปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ กติกาอยู่เสมอ จนกระทั่งกลายเป็นการปกครองในระบบประชาธิปไตยที่มีเอกลักษณ์ โดยการปกครองในระบอบดังกล่าวนี้ จะมีหลักการสำคัญคือ จะมีการแบ่งการปกครองออกเป็น 3 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ และฝ่ายบริหาร ซึ่งแต่ละฝ่ายมีหน้าที่ของตนเอง รวมถึงแต่ละฝ่ายจะมีการดูแลอำนาจซึ่งกันและกัน

ในปัจจุบัน สถานการณ์ทางการเมืองในประเทศไทยเรียกได้ว่ากำลังมีความพยายามเปลี่ยนแปลงให้เป็นประเทศที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยที่มากขึ้น หรือเรียกได้ว่ากำลังเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การปกครองแบบระบอบประชาธิปไตยที่แท้จริง หากแต่การไปถึงจุดดังกล่าวได้นั้นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งเลยคือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน เพราะการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น เป็นการปกครองที่ถือว่าทุกคนมีสิทธิมีเสียงที่เท่ากัน โดยในรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ ได้กล่าวถึงการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง ซึ่งถือเป็นหนึ่งสิ่งในการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยกล่าว

ไว้ในหมวดที่ 3 ว่า “...สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย ส่งผลให้ประชาชนชาวไทยสามารถมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพิมพ์ การเขียน...” ตามมาตราที่ 34

“...การมีส่วนร่วมทางการเมือง มีความสำคัญต่อการพัฒนาประชาธิปไตย คือ ทำให้ผู้ปกครองและผู้ถูกปกครองได้มีโอกาสทราบความต้องการของกันและกันอย่างแท้จริง ทำให้การดำเนินนโยบายของรัฐตอบสนองต่อผู้เป็นเจ้าของประเทศในด้านเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม...” (อัญชิษฐา อักษรศรี, 2562) อีกทั้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ยังแสดงออกถึงอำนาจสูงสุด 5 ประการดังนี้ (โกวิทวงศ์ สุรวุฒน์, 2546) 1) การเลือกตั้งแบบเลือกตั้ง (election) 2) การลงประชามติ (referendum) 3) ประชาชนมีสิทธิเสนอร่างกฎหมาย (initiative) 4) ประชาชนสามารถตัดสินใจในประเด็นสำคัญเกี่ยวกับนโยบายแห่งรัฐ 5) ประชาชนสามารถเปลี่ยนผู้ดำรงตำแหน่งสำคัญทางราชการได้

จากข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น พบว่าการปกครองของประเทศไทยในปัจจุบันได้แบ่งการปกครองออกเป็น องค์การบริหารส่วนจังหวัด 76 แห่ง เทศบาล 2,472 แห่ง(เทศบาลนคร 30 แห่ง เทศบาลเมือง 195 แห่ง และเทศบาลตำบล 2,247 แห่ง) องค์การบริหารส่วนตำบล 5,300 แห่ง และองค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา) 2 แห่ง รวมทั้งสิ้น 7,850 แห่ง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2563) จะเห็นว่าด้วยจำนวนการปกครองส่วนท้องถิ่นที่แยกย่อยออกมา กว่า 7,850 แห่งนั้น เมื่อเราหยิบยกการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น หรือแต่ละพื้นที่ที่ได้มีผู้ทำการศึกษาไว้แล้วมาทำความเข้าใจ เราย่อมที่จะได้รับรู้ถึงข้อมูลและผลการศึกษาที่แตกต่างกันเนื่องด้วยสภาพสังคมแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน รวมไปถึงปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่มีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกัน ดังนั้นทางผู้วิจัยจึงเห็นถึงประเด็น ปัญหา และข้อมูลต่าง ๆ ที่รอการศึกษาจากพื้นที่ท้องถิ่นของผู้วิจัย

จากข้อมูลของสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดนราธิวาส พบว่า จังหวัดนราธิวาสแบ่งการปกครองภูมิภาคเป็น 13 อำเภอ การปกครองท้องที่ 77 ตำบล 589 หมู่บ้าน และมีการจัดการปกครองท้องถิ่น ดังนี้ 1) รูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวน 1 แห่ง โดยใช้พื้นที่ทั้งจังหวัด 2) รูปแบบเทศบาลใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบล แต่เทศบาลบางแห่งใช้พื้นที่ไม่ครบทั้งพื้นที่ตำบล ปัจจุบัน มีจำนวน 16 เทศบาล แยกเป็นเทศบาลเมืองจำนวน 3 แห่ง เทศบาลตำบลจำนวน 13 แห่ง 3) รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบลและบางแห่งรวมพื้นที่ตำบลอื่น หรือพื้นที่ติดเขตเทศบาล มีจำนวน 72 แห่ง

องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ เป็น 1 ใน 78 พื้นที่การปกครองของจังหวัดนราธิวาส โดยองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอมีจำนวนหมู่บ้านทั้งสิ้น 8 หมู่บ้าน ประกอบด้วยหมู่บ้าน หมู่ 1 บ้านยาบี, หมู่ 2 บ้านกำแพง, หมู่ 3 บ้านกาแนะ, หมู่ 4 บ้านกูแบสาลอ, หมู่ 5 บ้านจาเราะสะโดร์, หมู่ 6 บ้านโคกคิลลา, หมู่ 7 บ้านรอดันมาตู และหมู่ 8 บ้านกาโมแร ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น 11,630 คน (ข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส, 2564) จากข้อมูลดังกล่าวจะพบว่าในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลาย และมีผู้คนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

จากการกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยประสงค์ที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมมือทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เนื่องด้วยผู้วิจัยต้องการจะศึกษากลุ่มประชาชนในเขตพื้นที่ภูมิสำเนาของตน เพื่อศึกษาถึงสาเหตุว่าเหตุใดประชาชนในเขตพื้นที่ดังกล่าวถึงมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่เป็นอยู่ และเพื่อที่จะศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล และการรับรู้สถานการณ์ทางการเมือง ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง

การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นกิจกรรมที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ตามสิทธิที่กำหนด โดยระบบการเมืองและกฎหมายในการกระทำเป็นการกระทำโดยสมัครใจของประชาชนเพื่อมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐทั้งในการเมืองและการปกครองระดับท้องถิ่นและระดับชาติ รวมไปถึงการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล ไปจนถึงการตั้งคำถามในแสดงความคิดเห็นที่มองว่าเป็นปัญหาของการบริหารประเทศในแต่ละวาระ(กนก จินดา, 2557)

นี และ เวอร์บา (Nie & Verba, 1975; อ้างอิงจาก พิมพ์ประไพ ดิษฐวงศ์, 2539) ได้เสนอกิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยดูเฉพาะการกระทำที่ไม่ขัดกฎหมายเป็นสำคัญและสัมพันธ์กับเนลสัน ซึ่งได้เสนอรูปแบบของการมีส่วนร่วมหลายอย่างคล้ายกับ Nie และ Verba ได้เสนอไว้ แต่ทั้งสองคนหลังนี้ได้เสนอรวมถึงกิจกรรมที่อาจผิดกฎหมายและรุนแรงด้วย ดังนั้น กิจกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมือง พอจะแยกได้ 5 อย่าง ดังนี้

ประการที่ 1 การออกเสียงเลือกตั้ง (voting)

ประการที่ 2 การรณรงค์หาเสียง (campaign activity)

ประการที่ 3 การกระทำของแต่ละบุคคลเป็นเอกเทศต่อปัญหาการเมืองและสังคม (particularized contacts)

ประการที่ 4 การเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม (cooperative activity)

ประการที่ 5 กิจกรรมที่ใช้ความรุนแรงและเป็นการกระทำที่อ้างผิดกฎหมาย

ฮันติงตัน และ เนลสัน (Huntington and Nelson, 1982; อ้างอิงจาก พิมประไพ ดิวงค์, 2539) ได้จำแนกรูปแบบของการเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน แต่ก็ได้เพิ่มเติมบางรูปแบบเพื่อให้สัมพันธ์และครอบคลุมเนื้อหามากยิ่งขึ้น ดังนี้

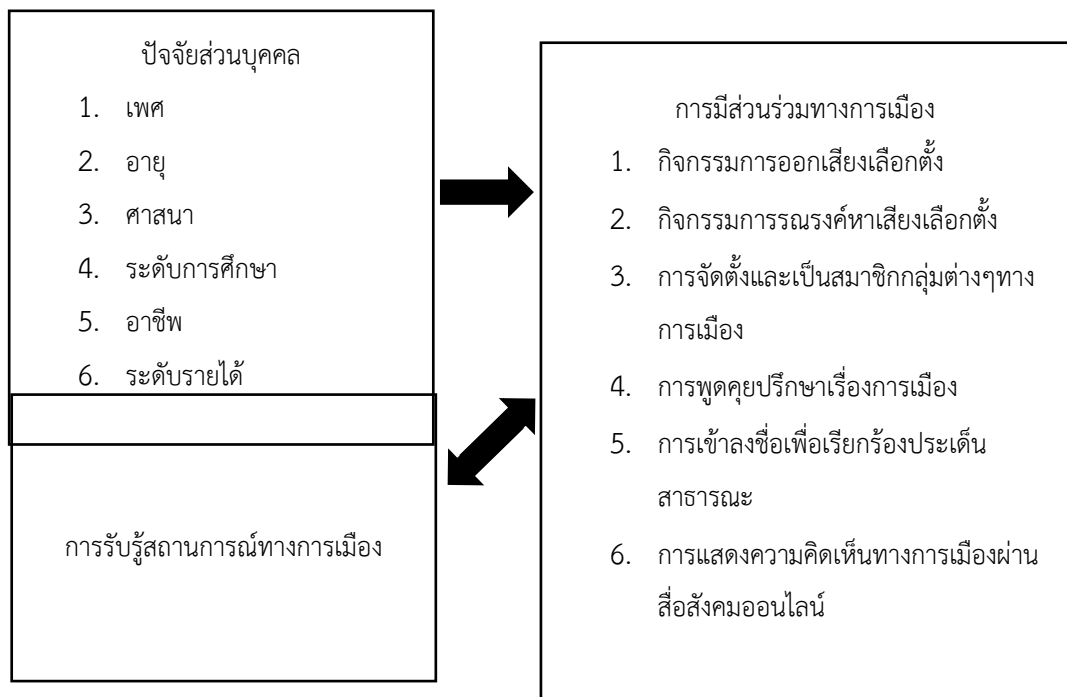
(1) กิจกรรมการเลือกตั้ง (election activity) หมายถึง กิจกรรมไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้าร่วมรณรงค์หาเสียงในการเลือกตั้ง

(2) การลอบบี้ (lobby) หมายถึง การเข้าหาเจ้าหน้าที่หรือผู้นำทางการเมืองเพื่อหาทางเข้าไปมีอิทธิพลต่อการกำหนดนโยบายของรัฐบาล โดยให้ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ของกลุ่มเป็นเกณฑ์

(3) กิจกรรมองค์กร (organization activity) เป็นกิจกรรมทางการเมืองของกลุ่มองค์กรใดๆ โดยมีจุดหมายที่จะเข้าไปมีอิทธิพลต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์เฉพาะอย่างหรืออาจเป็นผลประโยชน์ของส่วนร่วมก็ได้

(4) การติดต่อ (communicating) หมายถึงการเข้าหาเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการเป็นการส่วนตัว

(5) การใช้กำลังรุนแรง (violence) หมายถึงกิจกรรมที่พยายามจะสร้างผลกระทบต่อการตัดสินใจของรัฐบาลโดยการทำร้ายร่างกายหรือทำลายทรัพย์สิน กิจกรรมนี้อาจดำเนินไปโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงผู้นำทางการเมือง

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอมะนัง จังหวัดนราธิวาส เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้ง จำนวน 7,909 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส, 2564) ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล กะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส โดยมีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 312 คน จากการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) ที่เหมาะสมด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป G*Power

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์จำแนกพหุ (Multiple Classification Analysis) โดยการวิจัยครั้งนี้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 40-59 ปี ศาสนาพุทธ มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา มีระดับรายได้ไม่เกิน 10,000 บาท และมีอาชีพรับจ้างทั่วไป

การมีส่วนร่วมทางการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับกลาง ($\bar{x} = 2.46$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองในกิจกรรมการออกเสียงเลือกตั้งมากที่สุด ($\bar{x} = 3.60$) รองลงมา คือ กิจกรรมการพูดคุยปรึกษาเรื่องการเมือง ($\bar{x} = 2.44$) และกิจกรรมการจัดตั้งและเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ทางการเมืองน้อยที่สุด ($\bar{x} = 1.81$)

การรับรู้สถานการณ์ทางการเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.84$) โดยกลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองด้านสถานการณ์การเลือกตั้งมากที่สุด ($\bar{x} = 4.10$) รองลงมาคือ ด้านข้อมูลข่าวสารทางการเมือง ($\bar{x} = 3.92$) และด้านนโยบายและผลงานในพื้นที่น้อยที่สุด ($\bar{x} = 3.47$)

ตัวแปรอิสระ	การมีส่วนร่วมทางการเมือง		
	ระดับนัยสำคัญ	เป็นไปตามสมมติฐาน	ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
ปัจจัยส่วนบุคคล			
1. เพศ	0.798		✓
2. อายุ	0.544		✓
3. ศาสนา	0.192		✓
4. ระดับการศึกษา	0.000*	✓	
5. ระดับรายได้	0.000*	✓	
6. อาชีพ	0.267		✓
การรับรู้สถานการณ์ทางการเมือง	0.000*	✓	

ดังนั้น สามารถสรุปผลการทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้

1. เพศไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
กะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
2. อายุไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
กะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
3. ศาสนาไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
4. ระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหาร
ส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
5. ระดับรายได้ไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
6. อาชีพไม่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
กะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
7. การรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขต
องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ
อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส พบว่าในภาพรวมระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับกลาง
($\bar{x} = 2.46$) อภิปรายได้ว่าด้านการออกเสียงเลือกตั้งเป็นด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจาก
ประชาชนในพื้นที่มีการไปใช้สิทธิ์เลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญกันเป็นจำนวนมาก อ้างอิงจากสถิติการเลือกตั้ง
สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2564 ที่มีผู้ไปใช้สิทธิ์ร้อยละ 74.66
โดยประชาชนเองก็มีการชักชวนกันและกันไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง รวมทั้งยังมีการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการ
สถิติการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งอีกด้วย จะเห็นว่าประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการเลือกตั้ง
เป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นไปตามหลักการแห่งประชาธิปไตยที่มองว่า การเลือกตั้งเป็นหนึ่งในหัวใจสำคัญของ
ระบอบประชาธิปไตย และด้านการพูดคุยปรึกษาเรื่องการเมืองเป็นด้านที่มีการมีส่วนร่วมมากที่สุดรองลงมา
ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ได้มีการพูดคุยเกี่ยวกับสถานการณ์ทางการเมืองกับบุคคลในครอบครัว
และเพื่อนบ้าน รวมทั้งมีการพูดคุยในเชิงของการปรึกษา เสนอปัญหา และแสดงความคิดเห็นแก่บุคคลต่าง
ๆ ไม่ว่าจะเป็นบุคคลในครอบครัว เพื่อนบ้าน ผู้เชี่ยวชาญ หรือแม้กระทั่งนักการเมืองในท้องถิ่น จากการ
อภิปรายในด้านนี้จะพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการพูดคุยปรึกษาเรื่องการเมือง
ค่อนข้างที่จะครอบคลุมในทุกกลุ่ม หรือทุกระดับทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ
(นัทธิหทัย ชันคุณจรรยารัตน์, 2552) ที่ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการพัฒนา
ประชาธิปไตยของประชาชนที่อยู่ในเขตเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี โดยการศึกษา
พบว่า สองอันดับแรกที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุดคือ ด้านการออกเสียงเลือกตั้ง และด้านการพูดคุย

ปรึกษาเรื่องการเมือง ซึ่งสอดคล้องกันกับงานวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส แต่ทั้งนี้พบว่าในภาพรวมการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับน้อย ($\bar{x} = 1.86$) โดยผู้วิจัยได้ให้เหตุผลไว้ว่า จากการสอบถามเชิงลึก ประชาชนกลุ่มตัวอย่างนั้นยังเป็นกลุ่มที่มีอาชีพเกษตรกรรม และยังมีวิถีการดำรงชีวิตแบบดั้งเดิม จึงไม่ค่อยมีเวลาว่างในการไปมีส่วนร่วมทางการเมือง อีกทั้งยังมีปัจจัยอื่น ๆ เข้ามาประกอบด้วย

ในส่วนของการรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส พบว่าในภาพรวมระดับการรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.84$) อภิปรายได้ว่าด้านการรับรู้สถานการณ์การเลือกตั้งเป็นด้านที่ประชาชนมีค่าเฉลี่ยการรับรู้มากที่สุดอยู่ที่ 4.10 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อันเนื่องมาจากประชาชนรับรู้วัน เวลาที่ใช้จัดการเลือกตั้ง จากองค์กรที่เกี่ยวข้อง ประชาชนรับรู้ถึงกฎเกณฑ์ กติกา สิทธิในการเลือกตั้ง และรายละเอียดต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง และประชาชนรับรู้ถึงข้อมูลต่าง ๆ ของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้ง ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยการรับรู้รองลงมาอยู่ที่ 3.92 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับสูงเช่นกัน ทั้งนี้อันเนื่องมาจากประชาชนได้ติดตามข่าวสารทางการเมืองในระดับท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นในส่วนของการเลือกตั้งในท้องถิ่น ผลการเลือกตั้งในท้องถิ่น สถานการณ์ทางการเมืองในท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (สรุข ลีริสิงห์, 2560) ที่ได้ทำการศึกษาในเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารงานภาครัฐ โดยช่องทางไม่ผ่านและผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งพบว่ากรรับรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองเช่นกัน โดยกลุ่มตัวอย่างมีการติดตามข่าวสารทางการเมืองมากกว่าร้อยละ 90

และในส่วนของการศึกษาตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และอาชีพ สามารถอภิปรายได้ดังนี้ ปัจจัยส่วนบุคคลมีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส จากการศึกษาพบว่าระดับรายได้ และระดับการศึกษา มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส ดังจะเห็นได้จากข้อมูลที่ผู้วิจัยศึกษาที่พบว่า ระดับปริญญาตรีมีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมทางการเมืองมากที่สุด และระดับประถมศึกษามีค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ส่งผลให้บุคคลเห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมฯ ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยมากขึ้น และเหตุผลประการอื่นประกอบกัน อาทิเช่น บุคคลที่มีระดับการศึกษาที่สูงแล้ว ย่อมที่จะดำเนินชีวิตในเส้นทางที่สามารถจะดำรงชีพหรือหาเลี้ยงชีพตนเองได้อย่างไม่ต้องพยายามมากนัก ทำให้มีเวลาว่างที่จะมาสนใจในเรื่องความเป็นอยู่หรือเรื่องการเมืองมากขึ้น ซึ่งแตกต่างจากบุคคลที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาที่อาจจะต้องใช้ความพยายามที่มากขึ้น และเวลาที่มากขึ้นในการหาเลี้ยงชีพ ทำให้ได้มีเวลามากพอในการที่จะมาสนใจเรื่องการเมืองเท่าที่ควร ซึ่งจะเห็นว่าสอดคล้องกับปัจจัยส่วนบุคคลอีกอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองฯ เช่นกัน นั่นก็คือ ระดับรายได้ ที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและพบว่า ยิ่งบุคคลนั้นมีระดับ

รายได้ที่สูงมากขึ้น ก็จะมีส่งผลต่อค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่มากขึ้นเช่นกัน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า บุคคลเหล่านั้นมีความเพียบพร้อมในการดำรงชีวิตในเรื่องของทรัพย์สินหรือเงินตราพอสมควร ทำให้ไม่จำเป็นที่จะต้องใช้เวลาไปกับการทำงานที่มากเกินไปหรือใช้ความพยายามที่มากเกินไป เฉกเช่นเดียวกับเหตุผลก่อนหน้านี้ จึงทำให้มีเวลามากขึ้นในการที่จะมาสนใจในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งจากสองปัจจัยส่วนบุคคลที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและพบว่ามียุทธูปถัมภ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองนี้ ทั้งระดับการศึกษา และระดับรายได้ ต่างก็ส่งผลโดยตรงต่อกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคณวัฒน์ สุวรรณวงศ์ (2553) ที่ศึกษาเรื่อง ระดับความไว้วางใจทางการเมืองและระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้: ศึกษาเปรียบเทียบพื้นที่เทศบาลนครหาดใหญ่และเทศบาลเมืองปัตตานี ที่พบว่าปัจจัยด้านการศึกษาและปัจจัยด้านรายได้อิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองเช่นกัน

บทสรุป

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอมะนัง จังหวัดนราธิวาส สรุปได้ดังนี้ ระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยภาพรวมอยู่ในระดับกลาง และระดับการรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจุบันประชาชนในพื้นที่มีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางการเมืองได้ง่าย มีการพูดคุยเรื่องการเมืองกันเป็นวงกว้าง โดยเริ่มจากภายในครอบครัว และขยายออกไปสู่สังคมภายนอก อีกทั้งประชาชนในพื้นที่เกิดความตระหนักและตื่นตัวทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเมืองออกไปใช้สิทธิ์เลือกตั้ง การออกไปเรียกร้องประเด็นสาธารณะ หรือแม้แต่การแสดงความคิดเห็นทางการเมืองผ่านสังคมออนไลน์ และหากเราพิจารณาข้อมูลเป็นรายด้าน/กิจกรรมย่อยภายใน จะพบว่าด้านย่อยของการรับรู้สถานการณ์ทางการเมือง ส่งผลโดยตรงต่อด้านย่อยของการมีส่วนร่วมทางการเมือง อาทิเช่น การรับรู้สถานการณ์การเลือกตั้งที่มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับสูง ส่งผลโดยตรงต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในด้านกิจกรรมการเลือกตั้งที่มีค่าเฉลี่ยที่อยู่ในระดับค่อนข้างสูง และเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยส่วนบุคคลจะพบว่า ระดับรายได้ และระดับการศึกษา ต่างก็มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมทางการเมืองเรื่องการจัดตั้งและเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ทางการเมือง น้อยที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และพรรคการเมืองต่าง ๆ ในพื้นที่ควรเร่งรัดในการส่งเจ้าหน้าที่เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมือง และเพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเรื่องการจัดตั้งและเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ทางการเมืองให้สูงขึ้น

2. จากการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองในระดับสูง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน จะพบว่าด้านกรรับรู้นโยบายและผลงานในพื้นที่อยู่ในระดับกลาง ดังนั้นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งพัฒนาในส่วนของการประชาสัมพันธ์นโยบาย และผลงานที่เป็นรูปธรรมในพื้นที่ เพื่อที่จะทำให้ประชาชนรับรู้ในส่วนนี้มากยิ่งขึ้น

3. จากการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีส่วนร่วมทางการเมืองต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการศึกษาระดับอื่น ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล พรรคการเมืองต่าง ๆ รวมทั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ควรส่งเจ้าหน้าที่ให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากยิ่งขึ้น ไม่เพียงแต่บุคคลกลุ่มนี้ แต่ต้องครอบคลุมประชาชนในพื้นที่ให้ได้มากที่สุด

4. จากการวิจัย พบว่า การรับรู้สถานการณ์ทางการเมืองมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ดังนั้นควรส่งเสริมและพัฒนาในส่วนของการมีส่วนร่วมทางการเมืองให้มากขึ้น เช่น ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่ทำการสำรวจชุมชนต่าง ๆ และจัดให้มีการอบรมในเรื่องของการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักการประชาธิปไตย เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะทำการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. การวิจัยในครั้งต่อไป ควรใช้การวิจัยผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) โดยเสริมการวิจัยเชิงปริมาณด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลโดย การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม รวมทั้งควรมีการเพิ่มระยะเวลาในการรวบรวมข้อมูลมากขึ้น เพื่อให้ผลการวิจัยมีความแม่นยำ ความเชื่อมั่น และประสิทธิภาพสูงขึ้น

2. ผู้สนใจศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้ ควรศึกษากับประชากรกลุ่มอื่น ๆ นอกเหนือจากพื้นที่ที่ผู้วิจัยศึกษา จะทำให้เกิดความหลากหลายของข้อมูล และสามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ รวมถึงพัฒนาต่อยอดได้ในภายภาคหน้าว่าประชาชนในแต่ละพื้นที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองแบบเดียวกันหรือไม่

3. ควรศึกษากับตัวแปรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่น ความรู้เกี่ยวกับการเมือง วัฒนธรรมทางการเมือง เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. (2546). *พื้นฐานรัฐศาสตร์กับการเมืองในศตวรรษที่ 21*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

กนก จินดา. (2557). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2563). *ข้อมูลจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2565, จาก <http://www.dla.go.th/work/abt/index.jsp>
- ดนุวัต สุวรรณวงศ์. (2553). *ความไว้วางใจทางการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมภาคใต้ : ศึกษาเปรียบเทียบพื้นที่เทศบาลนครหาดใหญ่และเทศบาลเมืองปัตตานี* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นัทธ์หทัย ชันคุณจรัญรัตน์. (2552). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการพัฒนาประชาธิปไตย : กรณีศึกษาเทศบาลเมืองพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี* (วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- พิมประไพ ดิษฐวงศ์. (2539). *ความคาดหวังของประชาชนอำเภอเมืองเชียงใหม่ต่อคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร* (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สร้อย สิริสิงห. (2560). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหารภาครัฐโดยไม่ผ่านและผ่านระบบอินเทอร์เน็ตของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์* (การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส. (2564). *สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ*. นราธิวาส: องค์การบริหารส่วนตำบลกะลุวอ.
- อัญธิษฐา อักษรศร. (2562). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนโดยใช้หลักกรรมทศพิชราชธรรม*. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 2(3), 161–178.